

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
EVGENI TANCHEV
esitatud 17. detsembril 2020¹

Kohtuasi C-128/19

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania
versus
Assessorato della Salute della Regione Siciliana,
menetlusse kaasatud isikud:
AU

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Corte suprema di cassazione (Itaalia kassatsioonikohus))

Riigiabi – Mõisted „olemasolev abi“ ja „uus abi“ – Määrus (EL) nr 702/2014 – Abi loomahaiguste ennetamise, tõrje ja likvideerimise kulude katteks ja selliste haiguste tekitatud kahju hüvitamiseks – Määrus (EL) nr 1408/2013 – Vähesese tähtsusega abi

1. Käesolev kohtuasi puudutab Sitsiilia maakonna 1989. aastal võetud meedet, millega nähti ette hüvitise maksmine sellistele omanikele, kelle loomad hukati seetõttu, et nad haigestusid teatud haigustesse. Aastate jooksul rahastati seda hüvitist mitmel korral Sitsiilia maakonna vastu võetud õigusaktide kaudu. Sitsiilia loomakasvataja AU taotles liikmesriigi kohtutes nimetatud hüvitist, tuginedes 2005. maakondlikule seadusele, mis oli kõige hiljutisem meede, mille alusel hüvitisi rahastati. Euroopa Kohus peab lahendama küsimuse, kas sellise hüvitise puhul on tegemist riigiabiga ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, ja kas sel juhul rakendati seda vastuolus ELTL artikli 108 lõikega 3.

2. Keerukus seisneb aga asjaolus, et kui 1989. aastal vastu võetud esialgse õigusakti ja mitme rahastamisseaduse puhul oli komisjon heakskiidu andnud, ei olnud see nii 2005. aasta seaduse puhul. Seega tekib küsimus, kas viimati nimetatud seadus on hõlmatud komisjoni heakskiiduga, mis on antud varasematele rahastamist käsitlenud õigusaktidele.

3. Seega annab käesolev kohtuasi Euroopa Kohtule võimaluse anda juhiseid seoses mõistega „uus abi“, millest tuleb komisjoni enne rakendamist teavitada, ja mõistega „olemasolev abi“, millele seda tingimust ei kohaldata, sest see on juba heakskiidu saanud või (muu hulgas) seetõttu, et sellega muudetakse piiratud ulatuses abi, mis on juba heakskiidu saanud.

¹ Algeel: inglise.

I. Õiguslik raamistik

A. Liidu õigus

4. Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [ELTL artikli 108] kohaldamiseks,² artiklis 1 on sätestatud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

(b) olemasolev abi:

[...]

ii) heakskiidetud abi, see tähendab komisjoni või nõukogu poolt heakskiidetud abikavad või individuaalne abi;

[...]

c) uus abi – kogu abi, see tähendab abikavad ja individuaalne abi, mis ei ole olemasolev abi, sealhulgas olemasoleva abi muudatused;

[...]“.

B. Itaalia õigus

5. Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989³ artiklis 1 on sätestatud:

„1. Selleks, et heastada veisekasvatusevõtetele tuberkuloosi, brutselloosi ja leukoosi ning lamba- ja kitsekasvatusevõtetele brutselloosi tekitatud mõju, tagatakse 9. juuni 1964. aasta seaduse nr 615, 23. jaanuari 1968. aasta seaduse nr 33 ja 23. jaanuari 1968. aasta seaduse nr 34 (koos hilisemate muudatustega) alusel hüvitis lisaks kehtivate liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud hüvitisele käesoleva seaduse lisas esitatud tabelis viidatud mahu sellistele loomakasvatajatele, kelle veised on tapetud ja/või hukatud tuberkuloosi, brutselloosi ja leukoosiga nakatumise tagajärjel, või kelle lambad ja kitsed on tapetud ja/või hukatud brutselloosiga nakatumise tagajärjel.

[...]

4. Eespool toodud lõikudes viidatuga samadel põhjustel ja selleks, et võimaldada heastamismeetmete kohaldamist loomakasvatusevõtete suhtes, tuleb maksta 1. juuni 1968. aasta ja 3. juuni 1968. aasta ministri määrustes viidatud toiminguteks volitatud veterinaararstile iga kontrollitud veise kohta tasu 2000 Itaalia liiri lisaks tasule, mis on ette nähtud kehtivates liikmesriigi õigusnormides. Ühelgi juhul ei tohi koguhüvitis ületada 3000 Itaalia liiri.

² EÜT 1999, L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339.

³ Sitsiilia maakonna 5. juuni 1989. aasta seadus nr 12, millega nähakse ette meetmed, millega soodustada tuberkuloosi, brutselloosi ja muude kiire levikuga nakkushaiguste all kannatanud loomakasvatusevõtetes haiguste likvideerimist ja ettevõtete taastamist, ning toetused loomakasvatustalitustele (Legge Regione Sicila 5 giugno 1989, n. 12 – Interventi per favorire il risanamento e il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti dalla tubercolosi, dalla brucellosi e da altre malattie infettive e diffusive e contributi alle associazioni degli allevatori, edaspidi „Sitsiilia maakondlik seadus nr 12/1989“).

5. Käesoleva artikli kohaldamisel antakse luba kulutada käesoleval finantsaastal 7 miljardit Itaalia liiri ja nii 1990. kui ka 1991. finantsaastal 6 miljardit Itaalia liiri.“

6. Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005⁴ artikli 25 lõikes 16 on sätestatud:

„[Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989] artiklis 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on 23. detsembri 2000. aasta maakondliku seaduse nr 32 artikli 134 alusel ja kohaselt lubatud kulutada 20 000 000 eurot nendeks summadeks, mis tuleb kohalikel tervishoiuasutustel maksta omanikele, kelle loomad on tapetud sellepärast, et nad haigestusid ajavahemikul 2000–2006 nakkushaigustesse, ning samade aastate eest tasu maksmiseks vaba kutseala esindajana tegutsevatele veterinaaridele, keda kasutatakse haiguste likvideerimisel. Käesolevas lõikes nimetatud eesmärkidele on 2005. eelarveaastal lubatud kulutada 10 000 000 eurot (UPB 10.3.1.3.2, peatükk 417702). Järgmiste eelarveaastate jaoks tehakse korraldused 27. aprilli 1999. aasta maakondliku seaduse nr 10 (muudetud redaktsioonis) artikli 3 lõike 2 punkti i alusel.“

II. Põhikohtuasja faktilised asjaolud ja eelotsuse küsimused

7. Loomakasvataja AU taotles brutselloosi haigestunud loomade tapmiseks kohustatud loomakasvatusektori ettevõtjatele mõeldud hüvitist, mis oli algul ette nähtud Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artikliga 1 ja hiljem Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikega 16.

8. AU pöördus Giudice unico del Tribunale di Catania (Catania kohtu töökohtunik, Itaalia) poole, taotledes korralduse andmist Azienda Sanitaria Provinciale di Catanaiale (Catania provintsi tervishoiuasutus, edaspidi ASPC) 11 930,08 euro maksmiseks nakkushaigustesse nakatunud loomade tapmise hüvitamiseks. Giudice unico del Tribunale di Catania (Catania kohtu töökohtunik, Itaalia) rahuldaskohtumäärusega nr 81/08 selle taotluse.

9. ASPC taotles 21. aprillil 2008, et Giudice unico del Tribunale di Catania (Catania kohtu töökohtunik, Itaalia) tühistaks kohtumääruse nr 81/08. Giudice unico del Tribunale di Catania (Catania kohtu töökohtunik, Itaalia) rahuldaskohtumäärusega nr 2141/2011 taotluse ja tühistaskohtumääruse nr 81/08.

10. AU esitas 23. juulil 2012 apellatsioonkaebuse Corte d'appello di Catanaiale (Catania apellatsioonikohus, Itaalia) ja taotles kohtuotsuse nr 2141/2011 tühistamist. Corte d'appello di Catania (Catania apellatsioonikohus, Itaalia) rahuldaskohtuotsusega nr 1469/2013 apellatsioonkaebuse ja muutiskohtuotsuse nr 2141/2011, jättes rahuldamata ASPC taotluse tühistada kohtumäärus nr 81/08.

11. ASPC väitis Corte d'appello di Catanaias (Catania apellatsioonikohus, Itaalia) eelkõige seda, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikega 16 ette nähtud hüvitise puhul oli tegemist riigiabiga, mida ei saa rakendada enne, kui komisjon on tunnistanud selle siseturuga kokkusobivaks, mida ta aga teinud ei ole. Corte d'appello di Catania (Catania apellatsioonikohus, Itaalia) lükkas selle väite tagasi, tuginedes esiteks sellele, et 11. detsembri 2002. aasta otsusega⁵ oli komisjon hinnanud seda, kas siseturuga on kokkusobivad maakondlikud seadused, mille abil oli aastate jooksul kuni 1997. aastani rahastatud meedet, mille aluseks oli Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1

4 Sitsiilia maakonna 22. detsembri 2005. aasta seadus nr 19, millega kehtestatakse kiireloomulised rahandusmeetmed ja muudetakse maakonna 2005. eelarveaasta eelarvet. Mitmesugused sätted (Legge Regione Sicilia 22 dicembre 2005, n. 19 – Misure finanziarie urgenti e variazioni al bilancio della Regione per l'esercizio finanziario 2005. Disposizioni varie; edaspidi „Sitsiilia maakondlik seadus nr 19/2005“).

5 Komisjoni 11. detsembri 2002. aasta otsus riigiabi kohta nr NN 37/98 (ex N 808/97) ja NN 138/02 – Itaalia (Sitsiilia) – episootiliste haiguste järgne abi: maakondliku seaduse nr 40/1997 „Maakonna ja riigi metsaagentuuri bilansi muutmine eelarveaastal 1997 – 7. augusti 1997. aasta maakondliku seaduse nr 30 artikli 49 muutmine“ artikkel 11 (riigiabi nr NN 37/98) ja Sitsiilia maakondliku seaduse nr 22/1999 „Kiireloomulised meetmed põllumajandussektoris“ artikkel 7 (riigiabi nr N 138/02) (C(2002) 4786) (edaspidi „2002. aasta otsus“).

ette nähtud materiaalõiguslik norm, nimelt Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997⁶ artiklit 11 ja Sitsiilia maakondliku seaduse nr 22/1999⁷ artiklit 7; ja teiseks sellele, et nimetatud otsuses esitatud komisjoni järeldus, et sellised maakondlikud seadused olid siseturuga kokkusobivad, on laiendatav Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikele 16, millega samuti rahastati meetet, mis oli ette nähtud Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1.

12. ASPC esitas 7. märtsil 2014 Corte suprema di cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) Corte d'appello di Catania (Catania apellatsioonikohus, Itaalia) kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse.

13. Corte suprema di cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) peatas menetluse ja esitas Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [ELTL artiklite 107 ja 108] kohaselt ning vastavalt [ühenduse suunistele põllumajandussektoris antava riigiabi kohta]⁸ on [maakondliku seaduse nr 19/2005] artikli 25 lõikes 16 sätestatu – „[Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989] artiklis 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on 23. detsembri 2000. aasta maakondliku seaduse nr 32 artikli 134 alusel ja kohaselt lubatud kulutada 20 000 000 eurot nendeks summadeks, mis tuleb kohalikel tervishoiuasutustel maksta omanikele, kelle loomad on tapetud sellepärast, et nad haigestusid ajavahemikul 2000–2006 kiire levikuga nakkushaigustesse, ning samade aastate eest tasu maksmiseks vaba kutseala esindajana tegutsevatele veterinaaridele, keda kasutatakse haiguste likvideerimisel. Käesolevas lõikes nimetatud eesmärkidele on 2005. eelarveaastal lubatud kulutada 10 000 000 eurot (UPB 10.3.1.3.2, peatükk 417702). Seoses edasiste eelarveaastatega toimitakse 27. aprilli 1999. aasta maakondliku seaduse nr 10 hilisemaid muudatusi ja täiendusi sisaldava redaktsiooni artikli 3 lõike 2 punkti i kohaselt“ – riigiabi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, andes eelise teatud ettevõtjatele või soodustades teatud kaupade tootmist?
- 2) Kas hoolimata sellest, et [Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005] artikli 25 lõikes 16 sätestatu – „[Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989] artiklis 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on 23. detsembri 2000. aasta maakondliku seaduse nr 32 artikli 134 alusel ja kohaselt lubatud kulutada 20 000 000 eurot nendeks summadeks, mis tuleb kohalikel tervishoiuasutustel maksta omanikele, kelle loomad on tapetud sellepärast, et nad haigestusid ajavahemikul 2000–2006 kiire levikuga nakkushaigustesse, ning samade aastate eest tasu maksmiseks vaba kutseala esindajana tegutsevatele veterinaaridele, keda kasutatakse haiguste likvideerimisel. Käesolevas lõikes nimetatud eesmärkidele on 2005. eelarveaastal lubatud kulutada 10 000 000 eurot (UPB 10.3.1.3.2, peatükk 417702). Seoses edasiste eelarveaastatega toimitakse 27. aprilli 1999. aasta maakondliku seaduse nr 10 hilisemaid muudatusi ja täiendusi sisaldava redaktsiooni artikli 3 lõike 2 punkti i kohaselt“ – võib põhimõtteliselt olla riigiabi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, andes eelise teatud ettevõtjatele või soodustades teatud kaupade tootmist, saab siiski kõne alla tulla, et see on [ELTL artiklitega 107 ja 108] kooskõlas, pidades silmas põhjuseid, mille alusel [komisjon] leidis [2002. aasta otsuses], et tingimuste korral, mis on ette nähtud [ühenduse suunistes põllumajandussektoris antava riigiabi kohta], on analoogilise sisuga õigusnormid, mis on sätestatud Sitsiilia maakonna seaduse 40/1997 artiklis 11 ja Sitsiilia maakondliku seaduse 22/1999 artiklis 7, [ELTL artiklitega 107 ja 108] kooskõlas?“

6 Sitsiilia maakonna 7. novembri 1997. aasta seadus nr 40, millega nähakse ette maakonna eelarve muutmine ja riigimetsade Sitsiilia maakondliku ameti eelarve muutmine eelarveaastal 1997 – 7. augusti 1997. aasta maakondliku seaduse nr 30 artikli 49 muutmine (Legge Regione Sicilia 7 novembre 1997, n. 40 – Variazioni al bilancio della Regione ed al bilancio dell'Azienda delle foreste demaniali della regione siciliana per l'anno finanziario 1997 – Assestamento. Modifica dell'articolo 49 della legge regionale 7 agosto 1997, n. 30, edaspidi „Sitsiilia maakondlik seadus nr 40/1997“).

7 Sitsiilia 28. septembri 1999. aasta maakondlik seadus nr 22, millega nähakse ette kiireloomulised meetmed põllumajandussektoris (Legge Regione Sicilia 28 settembre 1999, n. 22 – Interventi urgenti per il settore agricolo, edaspidi „Sitsiilia maakondlik seadus nr 22/1999“).

8 EÜT 2000, C 232, lk 17.

14. Kirjalikud seisukohad on esitanud ASPC, Itaalia valitsus ja Euroopa Komisjon. COVID-19 pandeemia tõttu tühistati 30. aprilliks 2020 kavandatud kohtuistung. Pooltele istungi eel saadetud suuliselt vastamiseks mõeldud küsimused muudeti aga kirjalikult vastatavateks küsimusteks, mis esitatakse Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 viidatud asjast huvitatud isikutele. Lisaks sellele paluti Itaalia Vabariigil kodukorra artikli 62 lõikes 1 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames vastata täiendavatele küsimustele. Kohtu määratud tähtaja jooksul vastasid neile küsimustele ASPC, Itaalia valitsus ja komisjon.

III. Analüüs

15. Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult sisuliselt teada, kas hüvitis, mis on Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1 ette nähtud omanikele, kelle loomad tapeti teatud nakkushaigustesse nakatumise tõttu (edaspidi „asjasse puutuv hüvitis“), ja mida rahastatakse Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 alusel, on käsitatav riigiabina ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

16. Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, et kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 on „[ELTL artiklitega 107 ja 108] kooskõlas, pidades silmas põhjuseid, mille alusel [komisjon] leidis [2002. aasta otsuses], et [...] Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997 artiklis 11 ja Sitsiilia maakondliku seaduse nr 22/1999 artiklis 7 sisalduvad analoogilise sisuga õigusnormid on [ELTL artiklitega 107 ja 108] kokkusobivad“.⁹

17. Vastavalt Euroopa Kohtu soovile piirdun käesolevas ettepanekus teise küsimuse analüüsiga. Seega eeldan arutluskäigu huvides, et asjasse puutuv hüvitis on käsitatav riigiabina ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

A. Euroopa Kohtu pädevus vastata teisele eelotsuse küsimustele

18. Komisjon väidab, et teine eelotsuse küsimus on vastuvõetamatu, kuivõrd Euroopa Kohtul ei ole pädevust otsustada selle üle, kas abimeetmed on siseturuga kokkusobivad.

19. Väidan, et Euroopa Kohtul on pädevus teisele küsimusele vastata.

20. Vastab tõele, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa Euroopa Kohus otsustada abimeetme või abikava siseturuga kokkusobivuse üle, kuna vastava hinnangu andmine kuulub Euroopa Komisjoni ainupädevusse, alludes samas liidu kohtu kontrollile.¹⁰

21. Mulle aga näib, et teise küsimusega, mis on välja toodud eespool punktis 16, ei soovi eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult teada, kas asjasse puutuv hüvitis on siseturuga kokkusobiv. Rõhutan, et eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib eelotsusetaotluses ka ise, et „otsustamine [asjasse puutuva hüvitise] kokkusobivuse üle siseturuga ei ole liikmesriigi kohtu pädevuses, sest [seda kokkusobivust on] pädev hindama üksnes komisjon“.

9 Rõhutan, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikega 16, mille kooskõla ELTL artiklitega 107 ja 108 on esimese ja teise eelotsuse küsimuse esemeks, ei rahastata üksnes asjasse puutuvat hüvitist, vaid ka tasu, mida makstakse veterinaaridele nende haiguste likvideerimisel, mis on ette nähtud Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1. Põhikohtuasi puudutab aga üksnes asjasse puutuvat hüvitist, mida AU sõnul talle võlgnetakse. See ei puuduta veterinaaridele tasu maksmist. Seega analüüsin Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 kooskõla ELTL artiklitega 107 ja 108 üksnes selles osas, mis puudutab asjasse puutuva hüvitise maksmist AU-le.

10 10. juuni 2010. aasta kohtuotsus Fallimento Traghetti del Mediterraneo (C-140/09, EU:C:2010:335, punkt 22); 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus BVVG (C-39/14, EU:C:2015:470, punkt 19); ja 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Arriva Italia jt (C-385/18, EU:C:2019:1121, punkt 83).

22. Arvestades teises küsimuses sisalduvat viidet 2002. aasta otsusele, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teha kindlaks, kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 on hõlmatud 2002. aasta otsusega, mistõttu sellest meetmest ei olnud vaja komisjoni teavitada ega selle jaoks enne rakendamist komisjoni heakskiitu saada.

23. Sellega seoses märkin, et riigiabi kontrollisüsteemi kontekstis erineb menetlus sõltuvalt sellest, kas tegemist on „olemasoleva“ abiga – millega asjasse puutuva hüvitise puhul oleks tegemist juhul, kui see leitaks olevat 2002. aasta otsusega hõlmatud – või „uue“ abiga. Kui ELTL artikli 108 lõike 3 alusel tuleb uuest abist komisjoni eelnevalt teavitada ja seda ei tohi rakendada enne, kui komisjon on teinud lõpliku otsuse, on olemasoleva abi andmine vastavalt ELTL artikli 108 lõikele 1 õiguspärane seni, kuni komisjon ei ole seda tunnistanud ühisturuga kokkusobimatuks. Erinevalt uuest abist ei ole olemasolevast abist seega vaja komisjonile teatada.¹¹

24. Seega näib mulle, et teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas arvestades seda, et analoogilise sisuga õigusnormid on varem 2002. otsusega heaks kiidetud, on Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul tegemist olemasoleva abiga määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti b tähenduses.

25. Vastupidi komisjoni väidetele võib Euroopa Kohus kohtupraktika kohaselt anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tõlgendusjuhised, mis võimaldavad viimasel kindlaks teha, kas riigisest meedet saab käsitada riigiabina liidu õiguse tähenduses.¹²

26. Järeldan, et Euroopa Kohtul on pädevus teisele küsimusele vastata.

B. Teise eelotsuse küsimuse hinnang

27. Uurin järgnevalt esiteks seda, kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 on käsitatav olemasoleva abina, millest ei tule enne rakendamist teavitada. Et see minu hinnangul nii ei ole, kontrollin teiseks seda, kas see meede – nagu on väitnud Itaalia valitsus – võib sellegipoolest olla vabastatud ELTL artikli 108 lõikes 3 ette nähtud teavitamise kohustusest, sest sellele kohaldatakse grupierandit, mis on ette nähtud komisjoni määruses (EL) nr 702/2014,¹³ või – nagu komisjon on väitnud – ei ole selle hüvitise puhul tarvis nimetatud kohustust täita seetõttu, et tegemist on vähesel tähtsusega abiga komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013¹⁴ tähenduses.

1. Kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul on tegemist olemasoleva abiga?

28. ASPC väidab, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 ei ole ELTL artiklitega 107 ja 108 kooskõlas. ASPC sõnul on selle põhjuseks esiteks see, et sellest meetmest ei ole komisjoni teavitatud; teiseks see, et komisjon leidis 2002. aasta otsuses, et analoogilise sisuga meetmed olid rakendatud rikkudes ELTL artikli 108 lõiget 3; ja kolmandaks see, et 2002. aasta otsus on liikmesriigi kohtutele siduv.

11 18. juuli 2013. aasta kohtuotsus P (C-6/12, EU:C:2013:525, punkt 36); 19. märtsi 2015. aasta kohtuotsus OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185, punkt 35); 26. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus DEI vs. komisjon (C-590/14 P, EU:C:2016:797, punkt 45); 27. juuni 2017. aasta kohtuotsus Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania (C-74/16, EU:C:2017:496, punkt 86); ja 20. septembri 2018. aasta kohtuotsus Carrefour Hypermarchés jt (C-510/16, EU:C:2018:751, punkt 25). Vt ka kohtujurist Sharpstoni ettepanek kohtuasjas P (C-6/12, EU:C:2013:69, punktid 22–26 ja 35) ja kohtujurist Wahli ettepanek kohtuasjas Fallimento Traghetti del Mediterraneo (C-387/17, EU:C:2018:712, punktid 37–41).

12 13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Rittinger jt (C-492/17, EU:C:2018:1019, punkt 43).

13 25. juuni 2014. aasta määrus Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT 2014, L 193, lk 1).

14 Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähesel tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT 2013, L 352, lk 9).

29. Itaalia valitsus väidab, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõiget 16 tuleb pidada ELTL artiklitega 107 ja 108 kokkusobivaks. Itaalia valitsuse hinnangul vastab see õigusakt määruse nr 702/2014 artiklis 26 ette nähtud nõuetele ja seega on ta ELTL artikli 108 lõikes 3 ette nähtud teavitamise kohustusest vabastatud. Nimetatud õigusakti tuleb pidada siseturuga kokkusobivaks, arvestades komisjoni 2002. aasta otsuse järeldust, mille kohaselt kuulusid analoogilise sisuga meetmed ELTL artikli 107 lõike 3 punkti c kohaldamisalasse. Seda järeldust tuleks kinnitada ka Sitsiilia maakonna seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 suhtes.

30. Komisjon ei esita seisukohta teise eelotsuse küsimuse sisulise külje kohta, sest ta leiab, et nimetatud küsimus on vastuvõetamatu.

31. Leian, et 2002. aasta otsuse esemeks olevate meetmete puhul on tegemist olemasoleva abiga, kuid Sitsiilia maakonna seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul on tegemist selliste meetmete muudatusega, mis ei ole puhtalt formaalne või halduslik, mistõttu seda tuleb pidada uueks abiks ja seega tuleb sellest enne rakendamist teavitada.

32. Nagu juba eespool punktis 23 nimetatud, on kohtupraktikas välja kujunenud, et riikliku meetme kvalifitseerimisega olemasolevaks või uueks abiks kaasnevad teatavad olulised tagajärjed menetlusliku kohtlemise osas.

33. ELTL artikli 108 lõike 3 kohaselt tuleb uuest abist komisjonile teatada ja komisjon peab abi enne selle rakendamist heaks kiitma. Kui uut abi antakse ilma komisjoni heakskiiduta, käsitatakse seda ebaseaduslikuna. Sel juhul peab komisjon analüüsima, kas asjasse puutuv abi on siseturuga kokkusobiv, ja kui ta järeldab, et ei ole, siis peab ta andma korralduse see tagasi nõuda, välja arvatud juhul, kui see oleks vastuolus liidu õiguse üldpõhimõttega.¹⁵ Liikmesriigi kohtud peavad tagama, et kohaldataks kõiki tagajärgi, mis vastava liikmesriigi õigusest lähtuvalt tulenevad ELTL artikli 108 lõike 3 rikkumisest – nii seoses abimeetmete rakendamisaktide kehtivuse kui ka selle sätte vastaselt antud rahalise toetuse tagasinõudmisega.¹⁶

34. Mis puudutab olemasolevat abi, siis tuleneb ELTL artikli 108 lõikest 1, et kui komisjon leiab, et olemasolev abikava ei sobi või ei sobi enam siseturuga kokku, paneb komisjon asjasse puutuvale liikmesriigile ette sobivaid meetmeid, näiteks nimetatud kava muutmine või lõpetamine. Kui liikmesriik nende meetmetega nõustub, on ta kohustatud need rakendama. Kui liikmesriik ei ole väljapakutud meetmetega nõus, võib komisjon alatatada ametliku uurimismenetluse.¹⁷ Sellest tuleneb, et olemasolevast abist ei ole vaja teatada ja seda võib õiguspäraselt rakendada kuni ajani, mil komisjon leiab, et see on siseturuga kokkusobimatu.¹⁸

35. Kuigi ELTL artikli 108 lõikes 1 nimetatakse mõistet „olemasolev abi“, ei ole seda selles sättes määratletud. Seega tuleb viidata määratlustele, mis asuvad teiseses õiguses, nimelt määruses nr 659/1999.

¹⁵ Vt määruse nr 659/1999 artikli 1 punkt f ja artikli 14 lõige 1.

¹⁶ 11. novembri 2015. aasta kohtuotsus Klausner Holz Niedersachsen (C-505/14, EU:C:2015:742, punktid 24, 26 ja 46); 5. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, punktid 89, 92 ja 95); ja 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Arriva Italia jt (C-385/18, EU:C:2019:1121, punktid 84, 87 ja 88).

¹⁷ Vt määruse nr 659/1999 artiklid 17–19.

¹⁸ Vt eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtupraktika.

36. Määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti b kohaselt tähendab olemasolev abi muu hulgas „heakskiidetud abi“, see tähendab „komisjoni või nõukogu poolt heakskiidetud abikavasid või individuaalset abi“ (nimetatud sätte punkt ii).¹⁹

37. Määruse nr 659/1999 artikli 1 punktis c on „uus abi“ määratletud kui „kogu abi [...], mis ei ole olemasolev abi, sealhulgas olemasoleva abi muudatused“. Olemasoleva abi muudatus on määruse nr 794/2004²⁰ artikli 4 lõikes 1 määratletud kui „mis tahes muutused, välja arvatud puhtalt formaalsed või halduslikud muudatused, mis ei mõjuta toetusmeetme [siseturule] vastavuse hindamist“.

38. Määruse nr 794/2004 artikli 4 lõike 1 teises lauses on sätestatud, et „olemasoleva toetusprogrammi algse eelarve suurenemist 20% võrra ei peeta [...] olemasoleva toetuse muutmiseks“. Selle määruse artikli 4 lõike 2 kohaselt on heakskiidetud toetusprogrammi eelarve suurenemine üle 20% muudatus, millest tuleb teatada komisjonile.

39. Kohtupraktika kohaselt on olemasoleva abi muudatusteks, mille puhul ei ole tegemist puhtalt formaalsete või halduslike muudatustega ja mille puhul on seega tegemist uue abiga, peetud järgmisi meetmeid: heakskiidetud abikava abisaajate ringi laiendamine (või piiramine); sellise abikava kestuse pikendamine; või abikavale eraldatud eelarve suurendamine (arvestades eelmises punktis nimetatud 20% künnist).²¹

40. Seoses heakskiidetud abikava abisaajatega on Euroopa Kohus pidanud uueks abiks järgmist: energiamaksu tagasisaamise õiguse taotlemiseks abikõlblike isikute määratlemise kriteeriumide muutmine (varem üksnes ettevõtjad, kelle põhitegevus on kaupade tootmine, pärast ka teenusepakkujad);²² Mezzogiornos (Itaalia) tasumisele kuuluva sotsiaalmaksu vähendamise abikava laiendamine Venezia ja Chioggia (Itaalia) territooriumil tegutsevatele ettevõtjatele;²³ ja kohaldamisele kuuluva maksustamiskorra isikulise kohaldamisala kitsendamist profispordiklubidele (varem igasugusele sellisele klubile, seejärel üksnes neljale profispordiklubile, mille tegevuse tulem on eelmisel eelarveaastal olnud positiivne).²⁴

41. Seoses heakskiidetud abikava ajalise kestuse pikendamisega võib viidata nt 9. septembri 2009. aasta kohtuotsusele Diputación Foral de Álava jt vs. komisjon (T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ja T-270/01, EU:T:2009:315, punktid 232–234), mida Euroopa Kohus kinnitas apellatsioonimenetluses,²⁵ kus Üldkohus luges uueks abiks seda, kui muudeti esiteks olemasolevaid

19 Arvestades eelotsusetaotluse esitanud kohtu rõhuasetust 2002. aasta otsusele, piirdun sellega, et analüüsin, kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul on tegemist olemasoleva abiga määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti b tähenduses. Seetõttu ei analüüsi ma seda, kas nimetatud õigusnorm kuulub nimetatud sätte punkti iv kohaldamisalasse, mille puhul abi „peetakse olemasolevaks“ pärast seda, kui on möödunud sama määruse artiklis 15 ette nähtud kümne aasta pikkune aegumistähtaeg, mille jooksul komisjon saab abi tagasi nõuda. Küsimust, kas AU-le makstud hüvitist võib „pidada olemasolevaks“, ei ole eelotsusetaotluse esitamise põhjendustes ega poolte kirjalikes seisukohtades mainitud. Olenemata sellest, millisel tuleks määratleda määruse nr 659/1999 kohaldamisala, kui sellele tuginetakse liikmesriigi kohtutes (vt selle kohta 26. aprilli 2018. aasta kohtuotsus ANGED, C-233/16, EU:C:2018:280, punkt 80; 23. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-387/17, EU:C:2019:51, punkt 62; ja 30. aprilli 2002. aasta kohtuotsus Government of Gibraltar vs. komisjon, T-195/01 ja T-207/01, EU:T:2002:111, punkt 130), ei ole toimikus sisalduv teave piisav, et teha käesoleval juhul kindlaks, kas see tähtaeg on lõppenud (vt allpool 49. joonealune märkus).

20 21. aprilli 2004. aasta määrus, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (ELT 2004, L 140, lk 1; ELT eriväljaanne 08/04, lk 3).

21 Vt seoses Euroopa Komisjoni poolt kokkusobivaks tunnistamisele lisatud tingimuse rikkumisega (tingimusega, et abitaotlus investeerimisprojektidele esitatakse enne projekti elluviimise alustamist) 13. juuni 2013. aasta kohtuotsus HGA jt vs. komisjon (C-630/11 P–C-633/11 P, EU:C:2013:387, punktid 93–95).

22 14. novembri 2019. aasta kohtuotsus Dilly's Wellnesshotel (C-585/17, EU:C:2019:969, punktid 51 ja 61). Vt ka 18. juuli 2013. aasta kohtuotsus P (C-6/12, EU:C:2013:525, punkt 47).

23 28. novembri 2008. aasta kohtuotsus Hotel Cipriani jt vs. komisjon (T-254/00, T-270/00 ja T-277/00, EU:T:2008:537, punktid 361 ja 362), mida Euroopa Kohus kinnitas apellatsioonimenetluses 9. juuni 2011. aasta kohtuasjas Comitato „Venezia vuole vivere“ jt vs. komisjon (C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P, EU:C:2011:368).

24 26. veebruari 2019. aasta kohtuotsus Athletic Club vs. komisjon (T-679/16, ei avaldata, EU:T:2019:112, punktid 98–102). Põhjus, miks seda olemasoleva abikava isikulise kohaldamisala piiramist peeti muudatuseks, mis ei olnud puhtalt formaalne või halduslik, seisnes selles, et sellega kehtestati profispordisektoris erinev maksualane kohtlemine. See erinev kohtlemine võinuks mõjutada selle abikava siseturuga kokkusobivusele antud hinnangut, sest sellest tulenevalt ei saanud Hispaania valitsus veenvalt tugineda spordi edendamise eesmärgile.

25 28. juuli 2011. aasta kohtuotsusega Diputación Foral de Vizcaya jt vs. komisjon (C-471/09 P–C-473/09 P, ei avaldata, EU:C:2011:521).

maksu ümberarvutusi, teiseks nende kohaldamise tingimusi (ja seega ka abisaajate ringi) ning kolmandaks maksustatavat väärtust ja maksu ümberarvutuse protsenti. Samamoodi on Euroopa Kohus käsitanud uue abina elektri soodustariifi kohaldamise pikendamist 14 kuu võrra, mis tulenes liikmesriigi kohtu hagi tagamise määrusest.²⁶

42. Heakskiidetud abikava eelarve suurendamise osas tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole mõiste „toetusprogrammi eelarve“ määruse nr 794/2004 artikli 4 lõike 1 tähenduses piiratud vaid tegelikult antud abi summaga. Seda mõistet peab vastupidi tõlgendama nii, et sellega peetakse silmas eelarveeraldust, see tähendab summat, mis on asjaomase abi – komisjonile asjaomase liikmesriigi poolt teatatud ja komisjoni poolt heakskiidetud kujul – andmise ülesandega organi käsutuses selle abi andmiseks.²⁷

43. Euroopa Kohus on seega pidanud muudatusteks, mis ei ole puhtalt formaalsed või halduslikult, järgmisi meetmeid: heakskiidetud abikavale eraldatud eelarve suurendamine rohkem kui 50% (koos abikava kestuse kaheaastase pikendamisega);²⁸ heakskiidetud abikava kohta teatatud 10 miljoni euro suuruse eelarve suurendamine veel 10 miljoni euro võrra;²⁹ komisjonile teatatud prognoosidega võrreldes suurem maksutulu, millest rahastatakse mitut abikava (välja arvatud juhul, kui kasv jäi alla määruse nr 794/2004 artikli 4 lõikes 1 sätestatud 20% piiri).³⁰ Seevastu leiti, et liikmesriigi avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise süsteemi muutmine, mis seisnes selles, et audiovisuaaltasu maksmise kohustus ringhäälinguvastuvõtja omamise alusel asendati selle kohustusega eluaseme või äripinna kasutamise alusel, ei ole olemasoleva abi muutmine. Euroopa Kohus leidis, et see muudatus ei toonud kaasa kõnealuse tasu märgatavat suurenemist, mida said avalik-õiguslikud ringhäälinguettevõtjad.³¹

44. Nagu on välja toodud eespool punktis 11, otsustas komisjon käesolevas asjas 2002. aasta otsusega mitte esitada vastuväiteid Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997 artikli 11 ja Sitsiilia maakondliku seaduse nr 22/1999 artikli 7 suhtes (edaspidi „1997. ja 1999. aasta meetmed“).

45. Selgitan, et 1997. ja 1999. aasta meetmete eesmärk oli rahastada hüvitist, mis on ette nähtud Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1. Need meetmed viitavad sõnaselgelt sellele sättele. Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997 artikliga 11 kiideti heaks 16 miljardi Itaalia liiri (ITL) kulutamine hüvitiste maksmiseks loomade eest, kes hukati aastatel 1993, 1994, 1995, 1996 ja 1997.³² Sitsiilia maakondliku seaduse nr 22/1999 artikliga 7 kiideti heaks täiendava 20 miljardi Itaalia liiri kulutamine samaks otstarbeks.³³ Rõhutan, et tuginedes Euroopa Kohtu toimikus olevatele dokumentidele, ei näi 1997. ja 1999. aasta meetmed mingil viisil olevat mõjutanud õigust hüvitisele ega selle hüvitise tunnuseid, mis on määratletud Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1.

26 26. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus DEI vs. komisjon (C-590/14 P, EU:C:2016:797, punktid 58 ja 59). Vt ka 4. detsembri 2013. aasta kohtuotsus komisjon vs. nõukogu (C-111/10, EU:C:2013:785, punkt 58) ja 20. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Rousse Industry vs. komisjon (C-271/13 P, ei avaldata, EU:C:2014:175, punktid 30–39).

27 20. septembri 2018. aasta kohtuotsus Carrefour Hypermarkets jt (C-510/16, EU:C:2018:751, punkt 34).

28 20. mai 2010. aasta kohtuotsus Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291, punkt 47).

29 3. veebruari 2011. aasta kohtuotsus Cantiere navale De Poli vs. komisjon (T-584/08, EU:T:2011:26, punkt 65), mida Euroopa Kohus kinnitas apellatsioonimenetluses 22. märtsi 2012. aasta kohtumäärusega Cantiere navale De Poli vs. komisjon (C-167/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:164).

30 20. septembri 2018. aasta kohtuotsus Carrefour Hypermarkets jt (C-510/16, EU:C:2018:751, punktid 39–41, 50 ja 53).

31 13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Rittinger jt (C-492/17, EU:C:2018:1019, punktid 63–67). Mis puudutab meetmeid, mida ei loetud olemasolevaks abiks, siis tuleks samuti viidata 9. augusti 1994. aasta kohtuotsusele Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311, punktid 28, 29 ja 35), mis puudutas abi saanud riigiasutuse tegevusvaldkonna suurendamist; ja 17. juuni 1999. aasta kohtuotsusele Piaggio (C-295/97, EU:C:1999:313, punktid 45–47), milles Euroopa Kohus leidis, et asjaolu, et komisjon ei algatanud suhteliselt pika aja jooksul ametlikku uurimismenetlust riikliku meetme suhtes, ei saa iseenesest muuta seda meedet objektiivselt olemasolevaks abiks.

32 Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997 artiklis 11 on sätestatud, et „Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 (hilisemate muudatuste ja täiendustega redaktsioonis) artiklis 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on lubatud kulutada 16 miljardit Itaalia liiri nendeks summadeks, mis tuleb kohalikel Sitsiilia tervishoiuasutustel maksta omanikele, kelle loomad on tapetud sellepärast, et nad haigestusid aastatel 1993, 1994, 1995, 1996 ja 1997 tuberkuloosi, brutselloosi, leukoosi ja teistesse nakkushaigustesse, ning samade aastate eest tasu maksmiseks vaba kutseala esindajana tegutsevatele veterinaaridele, keda kasutatakse haiguste likvideerimisel.

33 Sitsiilia maakondliku seaduse nr 22/1999 artikliga 7 kiideti heaks „1999. eelarveaasta jaoks 20 miljardi Itaalia liiri kulutamine Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997 artiklis 11 sätestatud eesmärkide saavutamiseks“.

46. Komisjon leidis 2002. aasta otsuses, et 1997. ja 1999. aasta meetmete puhul oli tegemist riigiabiga ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses. Kuid see abi oli siseturuga kokkusobiv, sest see vastas ühenduse suuniste põllumajandussektoris antava riigiabi kohta punktides 11.4.2–11.4.5 sätestatud neljale tingimusele.³⁴ Esiteks olid 2002. aasta otsuse kohaselt Itaalia ametiasutused väitnud, et nad olid mures 1997. ja 1999. aasta meetmete esemeks olnud haiguste, nimelt tuberkuloosi, brutselloosi ja leukoosi pärast ja et need meetmed kuulusid sellisesse riigisisese õiguse raamistikku, mille eesmärk oli selliseid haigusi ennetada, tõrjuda ja likvideerida. Teiseks on 2002. aasta otsuses öeldud, et Itaalia ametiasutuste väitel oli 1997. ja 1999. aasta meetmetel nii ennetav kui ka hüvitav eesmärk. Kolmandaks viitab see otsus, et Itaalia ametiasutuste väitel olid 1997. ja 1999. aasta meetmed liidu veterinaareeskirjade sätete ja eesmärkidega kooskõlas. Neljandaks, 2002. aasta otsuse kohaselt rõhutasid Itaalia ametiasutused seda, et 1997. ja 1999. aasta meetmetega antud abi kattis 50% loomakasvatustevõtete kantud kahjust, samas kui täiendav 30% (veiste puhul) või 50% (lammaste ja kitsede puhul) kaetakse hüvitisega, mis antakse riigi, mitte maakondlike meetmete alusel. Seega oleks hüvitatud 80% veiseomanike ja 100% lamba- ja kitseomanike kantud kahjust. Lisaks sellele märgitakse 2002. aasta otsuses, et Itaalia ametiasutuste arvates on ülemäärase hüvitamise oht olemas üksnes seoses vähese aretusväärtusega vanemate loomadega. Sellega seoses märkis komisjon, et mõningane ülemäärane hüvitamine on üksikjuhtudel vastuvõetav, kui see ülemäärane hüvitamine tulenes haldusliku lihtsuse nõuetest olukorras, kus tuli läbi vaadata tuhandeid taotlusi.

47. Seega tegi komisjon järelduse, et kuigi kahetsusväärasel kombel oli 1997. ja 1999. aasta meetmeid rakendatud ELTL artikli 108 lõiget 3 rikkudes³⁵, kuulusid nad ELTL artikli 107 lõike 3 punkti c kohaldamisalasse ja olid seetõttu siseturuga kokkusobivad.

48. Seega tuleb 1997. ja 1999. aasta meetmeid pidada heakskiidetud abikavaks ja seega olemasolevaks abiks määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti b alapunkti ii tähenduses.

49. Seega on vaja analüüsida, kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul on tegemist 1997. ja 1999. aasta meetmete muudatusega, mis ei ole puhtalt formaalne või halduslik määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti c ja määruse nr 794/2004 artikli 4 lõike 1 tähenduses.

50. Tasub meenutada, et kuivõrd kohtupraktika kohaselt on nende puhul tegemist eranditega ELTL artikli 107 lõikes 1 sätestatud siseturuga kokkusobimatuse üldpõhimõttest, tuleb komisjoni otsuseid, millega abikavad heaks kiidetakse, tõlgendada kitsalt.³⁶

51. Minu hinnangul on Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul tegemist 2002. aasta otsusega heaks kiidetud abikava muudatusega, mis ei ole puhtalt formaalne või halduslik.

52. Seda seetõttu, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 eesmärk on rahastada hüvitist, mis on ette nähtud Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1, millele see sõnaselgelt viitab. See kiidab heaks 20 miljoni euro kulutamise seoses loomadega, kes hukati aastatel 2000–2006. Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus ei tuvasta teisiti, ei näi Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 sarnaselt 1997. ja 1999. aasta meetmetele³⁷ mõjutavat õigust asjasse puutuvale hüvitisele või ühtegi selle tunnust.

³⁴ Vt eespool 8. joonealune märkus.

³⁵ Komisjoni oli Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997 artiklist 11 teavitatud enne selle vastuvõtmist, kuid see jõustus enne 2002. aasta otsuse vastuvõtmist.

³⁶ 20. septembri 2018. aasta kohtuotsus Carrefour Hypermarchés jt (C-510/16, EU:C:2018:751, punkt 37).

³⁷ Vt eespool käesoleva ettepaneku punkt 45.

53. Sellest tuleneb, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 eesmärk on esiteks sätestada asjasse puutuva hüvitise pikendamine (mis kuulub maksmisele omanikele, kelle loomad hukati aastatel 2000–2006; kusjuures 1997. ja 1999. aasta meetmeid kohaldati üksnes nende loomade suhtes, kes hukati aastatel 1993–1997) ja teiseks suurendada selle hüvitise maksmiseks eraldatud eelarvet (20 miljoni euro võrra, kusjuures 1997. ja 1999. aasta meetmetega kiideti heaks 36 miljardi Itaalia liiri, s.o ligikaudu 18 592 448 euro kulutamine).³⁸

54. Seega suurendati abikavale eraldatud eelarvet, nagu see on esitatud 2002. aasta otsuses, selgelt üle määruse nr 794/2004 artikli 4 lõigetes 1 ja 2 ette nähtud 20% künnise.³⁹ Möistagi peab selle lõplikult kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus. Kui nimetatud kohus kinnitab, et see tõus ületab 20% künnise, siis tuleneb sellest, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul ei ole tegemist 2002. aasta otsusega heaks kiidetud abikava puhtalt formaalse või haldusliku muudatusega. See kehtiks veelgi enam, arvestades, et olemasolevale abikavale eraldatud eelarve suurendamine on kombineeritud nimetatud abikava kestuse pikendamisega kuue aasta võrra. See tuleneb ka eespool punktides 41–43 viidatud kohtupraktikast.

55. Lisaks sellele märgin, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikega 16 ning 1997. ja 1999. aasta meetmetega sarnastest meetmetest, st meetmetest, mille eesmärk oli rahastada Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklis 1 ette nähtud hüvitist, on komisjoni juba teavitatud ja komisjon otsustas nendega seoses vastuväiteid mitte esitada. 2002. aasta otsuses sisaldunud teabe kohaselt,⁴⁰ mida Itaalia valitsus on kinnitanud oma vastuses menetlust korraldavatele meetmetele, oli see nii esiteks Sitsiilia maakondliku seaduse nr 5/1993⁴¹ puhul, millega kiideti heaks 10 miljardi Itaalia liiri (ligikaudu 5 miljoni euro) kulutamine ja mis kiideti heaks 2. aprilli 1993. aasta otsusega⁴², ja teiseks Sitsiilia maakondliku seaduse nr 28/1995⁴³ puhul, millega kiideti heaks 16 miljardi Itaalia liiri (ligikaudu 9,7 miljoni euro) kulutamine ja mis kiideti heaks 15. septembri 1995. aasta otsusega.⁴⁴ See toetab minu järeldust, mille kohaselt on Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul sarnaselt teiste rahastamismeetmetega tegemist uue abiga, millest tuleb komisjonile enne rakendamist teatada.

38 Ümberarvestus eurodesse, nii nagu seda arvutas komisjon oma 2002. aasta otsuses (vt otsuse punkt 4).

39 See on nii isegi juhul, kui võtta arvesse 2002. aasta otsuses (vt otsuse punkt 4) nimetatud võimalust, et antakse täiendavat abi 17 637 516 000 Itaalia liiri (ligikaudu 9 109 017 eurot) 1996. aasta jaoks ja 19 898 146 000 Itaalia liiri (ligikaudu 10 276 535 eurot) 1997. aasta jaoks.

40 Vt 2002. aasta otsuse punkt 3 ja 2. joonealune märkus.

41 Sitsiilia maakonna 5. jaanuari 1993. aasta seadus nr 5 – Sitsiilia maakonna 5. juuni 1989. aasta seaduse nr 12, millega nähakse ette meetmed, millega soodustada tuberkuloosi, brutselloosi ja muude kiire levikuga nakkushaiguste all kannatanud loomakasvatustevõtete haiguste likvideerimist ja ettevõtete taastamist, ning toetused loomakasvatustiliitidele, artikli 1 refinantseerimine (Legge Regione Sicilia 5 gennaio 1993, n. 5 – Rifornanziamento dell'articolo 1 della legge regionale 5 giugno 1989, n. 12 relativa a 'Interventi per favorire il risanamento ed il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti dalla tubercolosi, dalla brucellosi e da altre malattie infettive e diffusive e contributi alle associazioni degli allevatori', edaspidi „Sitsiilia maakondlik seadus nr 5/1993“). Sitsiilia maakondliku seaduse nr 5/1993 artikli 1 lõikes 1 on sätestatud, et „[Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989] artiklis 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on lubatud kulutada 9 miljardit Itaalia liiri 1992. eelarveaastal ja 1 miljard liiri 1993. eelarveaastal, et maksta hüvitist omanikele, kelle loomad on tapetud sellepärast, et nad haigestusid aastatel 1990, 1991 ja 1992 tuberkuloosi, brutselloosi või teistesse nakkushaigustesse, ning samade aastate eest tasu maksmiseks vaba kutseala esindajana tegutsevatele veterinaaridele, keda kasutatakse haiguste likvideerimisel“.

42 Komisjoni 2. aprilli 1993. aasta otsus riigiabi kohta nr 125/93 – Itaalia (Sitsiilia) – Olemasoleva abimeetme (nr 149/89) muutmise refinantseerimisemeetme abil. Haigestunud veiste ja lammaste hävitamine (EÜT 1993, C 183, lk 7). Ümberarvutus eurodesse on võetud sellest otsusest.

43 Sitsiilia maakonna 4. aprilli 1995. aasta seadus nr 28 (meetmed, millega soodustada nakkushaiguste all kannatanud loomakasvatustevõtete haiguste likvideerimist ja ettevõtete taastamist, asutatakse kariloomade register, kehtestatakse meetmed Põllumajanduse arengu ameti ja põllumajandussektori kasuks ning muudetakse 25. märtsi 1986. aasta maakondlikku seadust nr 14 (Legge Regione Sicilia 4 aprile 1995, n. 28 – Norme per favorire il risanamento e il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti da malattie infettive. Istituzione dell'anagrafe zootecnica. Norme per l'Ente di sviluppo agricolo e per il settore agricolo. Modifiche alla legge regionale 25 marzo 1986, n. 13; edaspidi „Sitsiilia maakondlik seadus nr 28/1995“). Sitsiilia maakondliku seaduse nr 28/1995 artikli 1 lõikes 1 on sätestatud, et „[Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989] artiklis 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on lubatud kulutada 16 miljardit Itaalia liiri 1995. eelarveaastal, et maksta hüvitist omanikele, kelle loomad on tapetud sellepärast, et nad haigestusid aastatel 1993, 1994 ja 1995 tuberkuloosi, brutselloosi või teistesse nakkushaigustesse, ning samade aastate eest tasu maksmiseks vaba kutseala esindajana tegutsevatele veterinaaridele, keda kasutatakse haiguste likvideerimisel“.

44 Komisjoni 15. septembri 1995. aasta otsus riigiabi kohta nr 485/A/95 – Itaalia (Sitsiilia) – Maakondliku seaduse nr 28/95 artiklid 1, 2 ja 8 (EÜT 1997, C 216, lk 26). Ümberarvutus eurodesse on võetud sellest otsusest.

56. Märgin ka seda, et asjasse puutuva hüvitise ette näinud materiaaloiguse normi suhtes,⁴⁵ nimelt Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artikli 1 suhtes oli tehtud komisjoni otsus, milles vastuväiteid ei esitatud (edaspidi „1989. aasta otsus“).⁴⁶ Sellega seoses rõhutan, et küsimust, kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõiget 16 tuleb pidada olemasoleva abi puhtalt formaalseks või halduslikuks muudatuseks, tuleb analüüsida seoses 2002. aasta otsusega, mitte 1989. aasta otsusega. Seda seetõttu, et muudatus on eelkõige seotud heaks kiidetud abikavale eraldatud eelarvega, mida suurendati mitmel korral, kusjuures viimase suurendamise kohta anti heakskiit 2002. aasta otsusega.

57. Järeldan, et liikmesriigi sellise meetme puhul nagu Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16, mille ainus eesmärk on suurendada heakskiidetud abikavale eraldatud eelarvet ja pikendada seda kava kuue aasta võrra, on tegemist olemasoleva abi muutmisega määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti c tähenduses, välja arvatud juhul kui see kasv jääb alla määruse nr 794/2004 artikli 4 lõike 1 teises lauses kehtestatud 20% künnist, mille peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.

58. Sellest tuleneb, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikest 16 oli enne selle rakendamist vaja ELTL artikli 108 lõike 3 kohaselt komisjonile teatada ja saada komisjoni heakskiit.

59. Puudub vaidlus selle üle, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikest 16 komisjoni ei teavitatud.

60. Nagu aga juba eespool käesoleva ettepaneku punktis 27 on nimetatud, võib Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 sellegipoolest olla vabastatud teavitamise kohustusest, kui – nagu Itaalia valitsus on väitnud – sellele kohaldataks grupierandit, mis on ette nähtud määruses nr 702/2014, või kui – nagu komisjon on väitnud – on tegemist vähese tähtsusega abiga määruse nr 1408/2013 tähenduses. Analüüsin järgnevalt, kas see on nii.

2. Kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 on vabastatud teavitamise kohustusest määruse nr 702/2014 või määruse nr 1408/2013 alusel?

61. Märgin, et Itaalia valitsus väitis oma kirjalikes seisukohtades, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 kuulub määruse nr 702/2014 kohaldamisalasse. Valitsuse hinnangul on see määrus käesolevale kohtuasjale selle artiklist 51 tulenevalt *ratione temporis* kohaldatav, ja nagu on nimetatud eespool käesoleva ettepaneku punktis 29, vastab Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 määruse nr 702/2014 artikli 26 tingimustele.

62. Menetlust korraldava meetmena küsis Euroopa Kohus Euroopa Kohtu põhikirja artiklis 23 viidatud huvitatud isikutelt, kas määrus nr 702/2014 oli siinses asjas *ratione temporis* kohaldatav ja kas Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 vastas nimetatud määruse artikli 26 tingimustele.

63. Vastusena nendele Euroopa Kohtu küsimustele väitis ASPC, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 ei kuulunud määruse nr 702/2014 kohaldamisalasse, mis on määratletud selle määruse artiklis 1. Igal juhul ei vastanud see maakondlik õigusakt määruse nr 702/2014 artiklis 26 sätestatud tingimustele.

64. Itaalia valitsus kordas oma seisukohta, mis on kokku võetud eespool käesoleva ettepaneku punktis 61.

⁴⁵ Nagu on välja toodud eespool käesoleva ettepaneku punktides 45 ja 53, viitavad Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 ja Sitsiilia maakondliku seaduse nr 40/1997 artikkel 11 sõnaselgelt Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artiklile 1, mida nad hüvitise saamise õiguse ja selle hüvitise tunnuste osas ei muuda.

⁴⁶ Komisjoni 14. juuli 1989. aasta otsus riigiabi kohta nr N 149/89 – Itaalia (Sitsiilia) – Meetmed tuberkuloosi ja brutselloosiga karjade parandamiseks (vt 1990. aastal avaldatud komisjoni 19. aruanne konkurentsipoliitika kohta, lk 297).

65. Komisjon väitis, et määrus nr 702/2014 oli *ratione temporis* kohaldatav, kuid ei ole tõenäoline, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 vastab nimetatud määruse artikli 26 tingimustele.

66. Toimikus olevat piiratud teavet arvestades ei saa ma kindlaks teha, kas määruse nr 702/2014 tingimused on käesoleval juhul täidetud. Sellegipoolest üritan anda ma eelotsusetaotluse esitanud kohtule mõningaid juhiseid.

67. Esiteks, nagu väidavad Itaalia valitsus ja komisjon, näib määrus nr 702/2014 olevat siinses asjas *ratione temporis* kohaldatav.

68. Määrus nr 702/2014 jõustus 1. juulil 2014⁴⁷, seega tõenäoliselt⁴⁸ pärast seda, kui AU-le maksti asjasse puutuvat hüvitist.⁴⁹

69. Vastavalt määruse nr 702/2014 artikli 51 lõikele 1 kohaldatakse seda aga ka „enne selle jõustumist [...] antud üksikabi suhtes“, kui see üksikabi vastab selles määruses sätestatud tingimustele.

70. Seega, kui need tingimused on täidetud, mille peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus, on see määrus käesolevas kohtuasjas kohaldatav.⁵⁰

71. Teiseks tasub meenutada, et määruse nr 702/2014 artikli 3 kohaselt on abikavade raames antav üksikabi siseturuga kokkusobiv ja aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatud, kui see vastab kõigile nimetatud määruse I peatükis sätestatud tingimustele ning III peatükis asjaomase abiliigi suhtes sätestatud eritingimustele.

72. Seoses määruse nr 702/2014 I peatükis sätestatud tingimustega märgin eelkõige seda, et ükski selle määruse artiklis 4 loetletud teavitamiskünnis ei näi kohalduvat; et asjasse puutuv hüvitis vastab läbipaistvuse nõudele, kuivõrd see on antud toetusena (vt artikli 5 lõike 2 punkt a); ja et ulatuses, milles sellega soovitakse hüvitada hukatud loomade omanikele tekkinud kahju, ei nõuta tõendeid ergutava mõju olemasolu kohta (vt artikli 6 lõike 5 punkt d).

73. Mis puudutab määruse nr 702/2014 III peatükis sätestatud tingimusi, siis on asjasse puutuvaks abiliigiks artiklis 26 määratletud abi seoses muu hulgas loomahaiguste vältimise, kontrolli ja likvideerimise kuludega ja selliste haigustega tekitatud kahju heastamisega.

47 Vt määruse nr 702/2014 artikkel 52.

48 Kohtuasja toimikust ei selgu, millal täpselt AU-le hüvitist maksti – või isegi, nagu komisjon rõhutab, et seda üldse maksti. Eeldan aga teoreetiliselt, et AU-le maksti nimetatud hüvitist, sest sellise makse puudumise korral ei oleks AU-le antud riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses. Seda seetõttu, et kohtupraktika kohaselt tuleb sellise *mitmeaastase abikava* nagu Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 puhul leida, et abi ei ole abisaajale antud enne, kui ta on selle tegelikult kätte saanud – erinevalt kuupäevast, millal mitmeaastane abikava vastu võeti (vt 8. detsembri 2011. aasta kohtuotsus *France Télécom vs. komisjon*, C-81/10 P, EU:C:2011:811, punkt 82; 5. oktoobri 2016. aasta kohtumäärus *Diputación Foral de Bizkaia vs. komisjon*, C-426/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:757, punktid 29 ja 30; 28. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus *INAIL*, C-608/19, EU:C:2020:865, punkt 34 ja 29. novembri 2018. aasta kohtuotsus *ARFEA vs. komisjon*, T-720/16, ei avaldata, EU:T:2018:853, punktid 171–187).

49 AU-le võidi asjasse puutuvat hüvitist maksta kõige varem 2008. aastal, arvestades seda, et 2008. aastal rahaldas Giudice unico del Tribunale di Catania (Catania kohtu töökohtunik, Itaalia) AU taotluse korralduse andmiseks ASPC-le asjasse puutuva hüvitise maksmiseks (vt eespool käesoleva ettepaneku punkt 8).

50 Vt analoogia alusel 14. novembri 2019. aasta kohtuotsus *Dilly's Wellnesshotel* (C-585/17, EU:C:2019:969, punktid 76 ja 77). Selles kohtuotsuses käsitletakse komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT 2014, L 187, lk 1), artikli 58 lõiget 1, milles on sarnaselt määruse nr 702/2014 artikli 51 lõikega 1 sätestatud, et „[k]äesolevat määrust kohaldatakse ka enne selle jõustumist antud üksikabi suhtes, kui see abi vastab kõigile käesolevas määruses sätestatud tingimustele [...]“.

74. Esiteks leiab Itaalia valitsus sellega seoses, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 on osa liikmesriigi asjasse puutuvate loomahaiguste ennetamise, tõrje ja likvideerimise kavast, nagu on nõutud määruse nr 702/2014 artikli 26 lõikes 2. Märgin, et Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artikkel 1, 2002. aasta otsus ja ASPC vastus Euroopa Kohtu kirjalikele küsimustele viitavad teisele hüvitisele, mis on sätestatud liikmesriigi, mitte maakonna õigusaktiga ja mis täiendab asjasse puutuvat hüvitist.⁵¹

75. Teiseks viidatakse loomahaigustele, mille puhul makstakse Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 alusel hüvitist, nimelt on Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni koostatud loomahaiguste nimekirjas⁵² viidatud tuberkuloosile ja leukoosile (seoses veistega) ja brutselloosile (seoses veiste, lammaste ja kitsedega), nagu on nõutud määruse nr 702/2014 artikli 26 lõikes 4.

76. Kolmandaks väidab komisjon, et määruse nr 702/2014 artikli 26 lõike 6 tingimus, mille kohaselt tuleb abi välja maksta nelja aasta jooksul pärast loomahaiguse põhjustatud kulu või kahju tekkimise kuupäeva, ei ole käesoleval juhul täidetud. Sellega seoses märgin, et asjasse puutuv hüvitis maksti AU-le tõenäoliselt välja kõige varem 2008. aastal,⁵³ ja et ASPC kirjalike seisukohtade kohaselt puudutas see loomi, kes hukati alates 2003. aastast. Kui see on õige, siis võib vähemalt osa asjasse puutuvast hüvitisest olla AU-le välja makstud määruse nr 702/2014 artikli 26 lõiget 6 rikkudes. Seda peab mõistagi kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

77. Neljandaks väidab ASPC, et asjasse puutuv hüvitis ei vasta määruse nr 702/2014 artikli 26 lõigetes 7 ja 8 toodud tingimusele, sest nendes sätetes loetletud abikõlblike kulude katmise asemel on selle eesmärk üksnes hüvitada loomakasvatajatele kantud kahju. Lisaks sellele ei vasta ASPC arvates asjasse puutuva hüvitise arvutamine lähtudes loomade liigist, soost ja vanusest sama määruse artikli 26 lõikes 9 toodud tingimusele, mille kohaselt peab arvutamine põhinema hukatud loomade turuväärtusel.

78. ASPC arutluskäik ei ole minu arvates veenev. Sõltumata Itaalia valitsuse väitest, et asjasse puutuv hüvitis võib olla nii välistav kui ka hüvitav, rõhutan, et määruse nr 702/2014 artikli 26 tähenduses võib abi ainus eesmärk olla loomakasvatajatele loomade hukkamise hüvitamine. Seda seetõttu, et see säte ei hõlma esimesest lõikest tulenevalt mitte üksnes abi väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele seoses „loomahaiguste ennetamise, tõrje ja likvideerimise kuludega“, vaid ka „loomahaiguste tekitatud kahjude hüvitamiseks“.⁵⁴ Lisaks sellele näib mulle, et määruse nr 702/2014 artikli 26 lõikeid 7, 8 ja 9 kohaldatakse erinevate meetmete suhtes. Kui artikli 26 lõige 7 puudutab „ennetusmeetmeid“, siis artikli 26 lõige 8 viitab „tõrje- ja likvideerimismeetmetele“ ning artikli 26 lõiget 9 kohaldatakse „loomahaiguste tekitatud kahju korvamiseks antava abi“ suhtes. Seega kui Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõike 16 ainus eesmärk on hüvitada loomakasvatajatele loomade hukkamine, nagu on väitnud ASPC, tuleks sellisel alusel antud hüvitis arvutada viisil, mis on kooskõlas määruse nr 702/2014 artikli 26 lõikega 9, seega „tapetud loomade turuväärtuse“ ja sellega seotud „tulu kaotuse“ põhjal. Sel juhul ei saa arvesse võtta artikli 26 lõigetes 7 ja 8 loetletud abikõlblike kulused, sest neid lõikeid kohaldatakse teist liiki abimeetmetele. Viimaks ei näe ma, miks ei peaks hukatud loomade liiki, sugu ja vanust pidama nende turuväärtuse hindamisel asjasse puutuvateks teguriteks, nagu on väitnud ASPC.

79. Viiendaks peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima, kas vastavalt ASPC väitele ei ole loomahaiguse puhang ametlikult registreeritud, nagu on nõutud määruse nr 702/2014 artikli 26 lõikes 10.

51 Sitsiilia maakondliku seaduse nr 12/1989 artikkel 1 viitab eelkõige 9. juuni 1964. aasta seadusele nr 615 tuberkuloosi ja brutselloosi haigestunud karjadega seotud kahju heastamise kohta (legge 9 giugno 1964, n. 615 – Bonifica sanitaria degli allevamenti dalla tubercolosis e dalla brucellosis), millele viitab ka ASPC.

52 See nimekiri on kättesaadav Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni veebisaidil.

53 Vt eespool käesoleva ettepaneku joonealune märkus 49.

54 Kohtujuristi kursiiv.

80. Kuuendaks märkin, et 2002. aasta otsuses näitas komisjon üles paindlikkust seoses määruse nr 702/2014 artikli 26 lõikes 13⁵⁵ sätestatud nõudega, mille kohaselt ei tohi artikli 26 alusel antud abi „ja mis tahes muud abisaajale tehtud maksed“ ületada 100% abikõlblikest kuludest (praegusel juhul 100% turuväärtusest ja sellega seotud tulu kaotusest). Nagu on nimetatud eespool punktis 46, nõustus komisjon selles otsuses, et haldusliku lihtsuse kaalutlustel võib üksikjuhtudel esineda mõningast ülemäära hüvitamist.

81. Seega, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks leidma, et käesoleval juhul on määruse nr 702/2014 I peatüki ja artikli 26 nõuded täidetud, tuleneks sellest, et Itaalia ametiasutused ei rikkunud ELTL artikli 108 lõiget 3, kui nad ei teavitanud Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõikest 16 enne selle rakendamist.

82. Kui aga eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks leidma, eelkõige lähtudes käesoleva ettepaneku punktist 76, et nimetatud tingimused ei ole täidetud, siis on neid õigusakte rakendatud ELTL artikli 108 lõiget 3 rikkudes. Nagu aga juba eespool käesoleva ettepaneku punktis 60 on nimetatud, võib Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 sellegipoolest olla rakendatud selle sättega kooskõlas, juhul kui – nii nagu komisjon väitis oma vastuses Euroopa Kohtu küsimustele – tegemist on vähese tähtsusega abiga määruse nr 1408/2013 tähenduses.

83. Seoses sellega märkin, et kuigi nimetatud määrus jõustus 1. jaanuaril 2014,⁵⁶ näib see sellegipoolest olevat *ratione temporis* kohaldatav tulenevalt selle artikli 7 lõikest 1. Selles sättes on sarnaselt määruse nr 702/2014 artikli 51 lõikega 1 sätestatud, et määrust nr 1408/2013 „kohaldatakse enne selle jõustumist antud abi suhtes, kui see abi vastab [selles määruuses sätestatud] tingimustele“. Seoses sellega saab põhjendustele, millele tugineti seoses määrusega nr 702/2014, tugineda ka seoses määrusega nr 1408/2013.⁵⁷

84. Määruse nr 1408/2013 artikli 3 lõike 1 kohaselt „kui abimeetmed vastavad [nimetatud] määruse tingimustele, ei loeta neid [ELTL artikli 107 lõike 1] kõikidele tingimustele vastavaks ja seetõttu vabastatakse nad [ELTL artikli 108 lõike 3 kohasest] teatamiskohustusest“.

85. AU-le makstud hüvitis summas 11 930,08 eurot ei ületa määruse nr 1408/2013 artikli 3 lõikes 2 kehtestatud ülemmäära (eeldades, et kolme eelarveaasta jooksul ei antud AU-le täiendavat abi, mis koos eespool nimetatuga ületaks vähese tähtsusega abi ülemmäära). Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab kontrollima, et Itaalias põllumajandusettevõtjatele antud vähese tähtsusega abi kogusumma ei ületa nimetatud määruse artikli 3 lõikes 3 ja lisas sätestatud riiklikku ülemmäära.

86. Teen järelduse, et selline liikmesriigi meede nagu Sitsiilia maakondliku seaduse nr 19/2005 artikli 25 lõige 16 võib olla ELTL artikli 108 lõike 3 teavitamiskohustusest vabastatud, kui see vastab määruse nr 702/2014 I peatükis ja artiklis 26 sätestatud tingimustele, eelkõige artikli 26 lõike 6 tingimusele, mille kohaselt tuleb abi välja maksta nelja aasta jooksul pärast loomahaiguse põhjustatud kulu või kahju tekkimise kuupäeva, mille peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus. Selline meede võib olla teavitamiskohustusest vabastatud ka juhul, kui ta vastab määruse nr 1408/2013 ette nähtud tingimustele, mille peab samuti kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.

55 Pigem seoses sarnase nõudega, mis sisaldub ühenduse suuniste põllumajandussektoris antava riigiabi kohta (vt eespool 34. joonealune märkus) punktis 11.4.5, kuivõrd ajal, mil 2002. aasta otsus tehti, ei olnud määrus nr 702/2014 veel vastu võetud.

56 Vt määruse nr 1408/2013 artikkel 8.

57 Vt eespool käesoleva ettepaneku punktid 67–69.

IV. Ettepanek

87. Eeltoodut arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Corte suprema di cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) teisele küsimusele järgmiselt:

1. Sellise liikmesriigi meetme puhul nagu põhikohtuasjas käsitletud, mille ainus eesmärk on suurendada heakskiidetud abikavale eraldatud eelarvet ja pikendada seda kava kuue aasta võrra, on tegemist olemasoleva abi muutmisega nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [ELTL artikli 108] kohaldamiseks, artikli 1 punkti c tähenduses, välja arvatud juhul kui eelarve suurendamine jääb alla komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [ELTL artikli 108] kohaldamiseks, artikli 4 lõike 1 teises lauses kehtestatud 20% künnist, mille peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.
2. Selline liikmesriigi meede võib olla ELTL artikli 108 lõike 3 teavitamiskohustusest vabastatud, kui see vastab komisjoni 25. juuni 2014. aasta määruses (EL) nr 702/2014 ELTL artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks, sätestatud tingimustele, eelkõige artikli 26 lõike 6 tingimusele, mille kohaselt tuleb abi välja maksta nelja aasta jooksul pärast loomahaiguse põhjustatud kulu või kahju tekkimise kuupäeva, mille peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus. See meede võib olla teavitamiskohustusest vabastatud ka juhul, kui ta vastab komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määruses (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse ELTL artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris, ette nähtud tingimustele, mille peab samuti kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.